

allervriendelijkste wijze de conditiën ingesteld bij de sociëteit der Volksvrienden, zijnde geweest: 1. De Fransche Republiek, 2. De Nationale Conventie, 3. De overwinnende legers van de Fransche republiek, 4. De representant Bellegarde, 5. De generaal Pichegru, 6. De generaal Bonnaud en de 5e divisie van de armée van het Noorden, 7. De algemeene uitbreiding van de Republikeinsche grondbeginselen, 8. De opstand en vrijheit der onderdrukte volkeren, 9. Vrijheit, gelijkheit en broederschap onder alle vrije menschen, 10. De omverwerping van het Engelsche gouvernement."

Na dit aangenaam intermezzo gingen de Volksvrienden weer aan hun gewoon werk. De burger Gildenhuis was, zooals reeds is gezegd, alles behalve persona grata bij de leden der sociëteit. Van der Aa in zijn geschiedenis van den oorlog zegt, dat de wrok tegen Gildenhuis en den directeur der stadsgebouwen Oudheusden, die met hem voor den bouw der „casernes" te zorgen had, dateerde van 1787. Beide burgers zouden zich toen aan z.g. wanbedrijven schuldig gemaakt hebben. Dit is er misschien wel bijgekomen, maar de oorzaak van den haat tegen Gildenhuis schijnt te zijn geweest, dat hij bij het bouwen der „casernes" niet voldoende acht geslagen had op de verlangens der Volksvrienden.

Gildenhuis zat in den avond van Maandag 2 Maart 1795 rustig thuis (hij woonde vermoedelijk aan de Glashaven). Hij had het zich gemakkelijk gemaakt, zijn kamerjapon aantrokken en een slaapmuts opgezet, toen opeens een troep „Volksvrienden" bij hem binnendrong. Deze voerde hem, onder allerlei mishandelingen, mede naar het sociëteitsgebouw, het logement de stad Brussel op de Delftschevaart. Gelukkig was kapitein De Haan, de commandant der schuttercompagnie no. 9, dadelijk onderricht geworden van hetgeen er gebeurde. Hij deelde dit aanstonds aan den Raad mede, die hem beval een afdeeling van 12 schutters onder den sergeant Van Dinsen af te zenden ten einde Gildenhuis te ontzetten. Nauwelijks was Van Dinsen met zijn schutters vertrokken of er kwam bericht dat een andere afdeeling der „Volksvrienden" bij het huis van Jan Rudolph buiten de stad aan het geweldplegen was. Daar men de hoofdwacht niet verder wilde verzwakken, verzocht men nu den Fran-